

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 6. De Principijs effectiuis Fidei, vbi de habitu, de eius vnitate, & oppositione cum actu infidelitatis, de potestate voluntatis in apprehensionses, & iudicia intellectus & in alias ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38925

CAPVT VI.

*De Principijs effectiuis Fidei, ubi
de habitu, de eius unitate,
de appositione cum actu in-
fidelitatis, de potestate volun-
tatis in opprehensiones, & iu-
dicia intellectus, & in alias
potentias, & an ex impe-
rio voluntatis possit credi id,
quod apparet minus probabile:
An pia affectio sit supernatu-
ralis. An ullus actus super-
naturalis sit semideliberatus.*

102

AD actum fidei cō-
currit non solus
intellectus, sed etiam habitus
quidam infusus supernaturalis,
quem fidelibus inhærere cōstat
ex Conc. Trid. *sess. 6.* & ex Con-
cil.

De Fide, Spe, &c. Cap. VI. 141
cil. Vienn. Clem. unica de summa
Trinitate & Fide Cath. Probabilius est hūc habitum iufundī
post primum actū fidei, etiam
ante iustificationem. Obijcitur
huic conclusioni, in prædicta
Clementina haberi, omnibus
baptizatis tam paruulis quàm
adultis conferri in baptismo
gratiam, & virtutes, quarum
nomine intelligit etiam fidem,
vt constat ex *capitulo maires*
de bapt. & eius effectu, ad quem
Canonē prædicta Clem. refertur;
cum tamen certum, sit adultos
ante baptismum habere actum
fidei; Verūm id totum com-
modè explicari potest, ita vt in
baptismo conferantur quibus-
cunque ritè baptizatis virtutes
omnes supernaturales vel secū-
dum iuitium si nullę aderant,
vel

vel secundum incrementum si
aderant. Quod pariter diceudum
est de habitu charitatis in casu,
quo quis ante baptismum ha-
beat amorem Dei super om-
nia.

103 Cæterum, cum fides
semel infusa postea sit separabi-
lis à gratia tanquam instrumen-
tum recuperandi gratiam amis-
sam, non est, cur etiam in pri-
ma infusione non sit ab ea se-
parabilis tanquam instrumen-
tum necessarium ad eam ac-
quirendam. Et ratio à priori
est quoniam habitus fidei, spei,
& charitatis sunt inclinationes
dirigentes hominem ad Deum
tanquam ad supremum finem
intellectus in credendo, & vo-
luntatis in amando tum amo-
re concupiscentiæ, tum amicitia-
tiæ.

tia. Congruens autem est, vt postquam homo elegit sibi aliquem finem, remaneat inclinatus ad illum finem, adeòq; congruum est, vt etiam post actum fidei; & spei producantur habitus correspondentes, quamuis non infusa adhuc charitate.

Propter quam rationem dicimus, per quemcumque actum infidelitatis amitti eiusmodi habitum, vt potè per repudiationem voluntariam prædicti finis.

104 Hanc repugnantiam inter actum infidelitatis, & habitum fidei censemus esse physicam tum ex ijs, quæ diximus de repugnantia inter gratiam habituales, & peccatum mortale, tum quia habitus supernaturales eo modo debuerunt esse

esse formati, qui modus magis congruat ad eorum institutum à Deo intentum. Cum ergò indignum sit Deo, vt remaneat coniunctus in ratione finis cū aliquo intellectu, qui talē finē culpabiliter repudiauerit, & eū implicite mendacē crediderit, probabile est, habitum fidei habere intrinsecam contrarietatem cum huiusmodi actu.

105 Obijciunt, hanc contrarietatem nō posse esse physicam, quandoquidem idem actus infidelitatis si est culpabilis expellit fidem, si sit inculpabilis eam non expellit: ergò non ex natura sua pugnat cum fide; sed tantum demeritorie mouet Deum ad habitum fidei auferendum. Sed in meis principijs id facile soluitur: tūm quia
cum

cum existimem, actus volūta-
tis, & intellectus tendere intrin-
secè in omnia motiua tūm im-
pellentia, tūm retrahentia non
potest esse idem actus infideli-
tatis culpabilis, qui potuerit
esse inculpabilis; hic enim
repudiat motiua insufficientia
ille sufficientia; tūm etiam quia
dici potest habitum fidei habe-
re intrinsecam connexionem
cum habitu piæ affectionis (de
quo infra dicemus) qui physicè
expellitur per volitionē discre-
dendi exercitam non obstante
obligatione cognita opposita.
Disparitas verò inter habitus
supernaturales, & naturales
qui non destruuntur per vnicū
actum contrarium, clarior est,
quam vt egeat explicatione.

106 Concurrit etiā aliquo

G modo

Et ad potētias cognoscitiuas, hæ quidem non subduntur voluntati quantum ad actus claros iudicatiuos vel quasi iudicatiuos cuiusmodi sunt sensationes vel iudicia euidētia intellectus. Item non subduntur immediatè quātum ad apprehensiones simplices: Apprehensiones namquē omnes quæ fiunt in hoc instanti præcedūt natura quodlibet iudicium factum in hoc instanti, vt potè quod debet illas omnes consulere; Ne forte in posteriori signo oriretur apprehensio mouens ad iudicium oppositum. Cum ergò aliquod iudicium debeat præcedere omnem actū voluntatis vt potè tendentem in id, quod iudicatur bonum vel fugientem ab eo quod iudicatur,

catur malum; consequens est nullam apprehensionem simplicem pendere à volitione facta pro eodem instanti.

109 Potest quidem pendere apprehensio præsens à voluntate præterita imperante licet enim nil imperari possit nisi iã apprehensum, nihilominus potest imperari apprehensio explicita sed apprehensa confuse. ex.g. possum mihi imperare explicitam apprehensionem exordij Virgiliani; per hoc verò imperium producitur impulsus in illis phantasmatis, quæ representant hoc prædicatum: *exordium Virgilianum*: Et quoniam illa eadem phantasmata repræsentant hoc aliud prædicatum: *arma virumq. cano*; ideò ex vi illius imperij præcedentis

producitur in me postea cogni-
tio explicata huius hemistichij.

110 Et quidem omnes ar-
tes inuentrices in eo præcipuè
consistunt, vt artifex imperet si-
bi appræhensiones obiectorum
habentium duo vel tria prædi-
cata complexa, qualia ad finè
artificis requiruntur. Quarè ad
perfectionem harum artium,
tria præcipuè conducunt. Pri-
mum est quod intellectus arti-
ficis abstraxerit plures, & plu-
res gradus, præsertim subalter-
nos magis, & minus vniuersa-
les, distinctos; ad hoc vt habeat
species nominatim repræsenta-
tiuas huius vel illius gradus,
quas possit excitare. Alterum
est, vt sæpè de his cogitauerit, a-
deoque plures, & plures species
eorundem graduum repræsen-
tati-

De Fide Spe, &c. Cap. VI. 151
tatiuas cougesserit; quò, si ad
imperium aliqua torpet, aliæ
accurrant. Tertium est, vt spe-
cies ipsæ sint agiles, viæ sint per-
uiæ, & organum imaginatio-
nis argutum, vt illæ celerius
adueniant, & acriorem sui co-
gnitionem efficiant.

III Sed in his omnibus
voluntas non determinat po-
tentiam cognoscitiuam nisi per
impulsum localem vt supra
explicatum est. Quomodo au-
tem substantiæ separatae exci-
tent suas species, ignotum est
nobis: an scilicet per qualitatē
impressam, an alio modo. Re-
manet ergò tantum inquirere,
qualem potestatem habeat vo-
luntas in iudicia intellectus ob-
scura. Probabile est huiusmo-
di iudicia non solum impediri

posse à voluntate, sed elici non posse, nisi ea positivè velit, vt sensit S. Thomas 2.2. q. 1. ar. 2. & q. 2. art. 9. Cum enim actus obscurus ex suo genere, & naturaliter loquēdo sit obnoxius errori, atque adeo possit esse malus potentiaē intellectivaē, congruens videtur vt eius exercitium pendeat semper ab arbitrio potentiaē superioris, neque intellectus eum acceptet nisi voluntate imperante.

112 Negamus tamē, posse voluntatē imperare immediatē assēsū illius partis, quę nō appareat hīc, & nūc probabilior, quā opposita. Id videtur docuisse D. Th. 1.2. q. 9. ar. 1. ad 3. vbi ait volūtatem mouere intellectum quoad exercitiū, intellectū verò volūtatem quantū ad determi-

minationem actus: Quoniam voluntas potest facere vt intellectus operetur, vel non operetur; sed non vt operetur potius hunc actum, quam illum; At diuersa cognitio intellectus mouet voluntatē ad actus specie diuersos, & oppositos. Probat̄ur idem ratione tūm à priori, quia cum intellectus sit essentialiter ordinatus ad verum, non videtur bonum ipsius posse moueri à voluntate ad id in quo minùs apparet ratio veri, quàm in opposito contra suam naturalem inclinationem; tūm à posteriori, quia nemo vnquā experitur in se hunc actū. *Ego credo hoc. sed video contrariū esse probabilius, vel aequè probabile.*

113 Et confirmatur: ideò enim nemo potest sine vlla pe-

culiari ratione imperare sibi assensum de paritate syderū ex.g. quia cūm singulis numeris paribus possibilibus respondeant singuli numeri impares, non habet vllū fundamētū existimādi plerasque, collectiones creatas vniuersim, aut conuenientes cū collectione syderū in aliquo prædicato esse collectiones numeri paris. Ex quo oriretur aliquod fundamentum talis existimationis. Sed hoc fundamētū similiter deficit quoties deficit excessus probabilitatis pro altera parte. Ergo tūc imperari nequit talis assensus.

114. Et porro exemplum est aptissimum; quamuis enim aliqui distinguant inter rem plane dubiam, & rem vtrimq; probabilem, asserentes in hac,

NON

non in illa dari optionem eligendi vtramlibet partem; re ipsa tamen hæc distinctio valet in ordine ad operandum, non ad opinandum. Quippè vni, & eidem intellectui non potest in eodem instanti videri probabilis vtraque pars contradictionis. *probabile* enim ab Aristotele definitur, *quod plerumque contingit*. Non potest autem dari aut credi mutuis excessibus inter duo in frequentia cōtingēdi, quare si omnibus pensatis altera pars mihi apparet probabilis, altera tūc respectu mei intellectus nō potest esse probabilis: & si rationes apparent hinc inde æquales, vtraque se habet per inde ac res omnino dubia. Dubium enim erit, posito toto complexo rationū

hinc, inde, an contingat vna pars cōtradictionis, an alia, nō minus, ac dubium est an sydera paria sint, an disparia.

115 Dixi tamen posse dari aliquid vtriusque probabile, & distinctum à mero dubio in ordine ad operandum. Nam, *merum dubiū* tunc dicitur quando nullę apparent rationes, quę mouere possent vllum intellectum potiùs ad vnum assensū, quàm ad alium. At vero vtriusque probabile tunc dari dicitur quando apparēt mihi eiusmodi rationes pro vtraque parte, ex quibus ego conijcio quod aliqui intellectus sapientū putabunt vnā partem probabiliorem, alij aliam; quę dicitur *mutua probabilitas intrinseca*: vel quando re ipsa experior hęc

sa-

De Fide, Spe, &c. Cap. VI. 157.
sapiantum discrepantiã, quam
ex vi rationũ mihi apparentiũ
non credidissẽ, quæ dicitur
mutua probabilitas extrinseca.

116 In his ergò casibus cõ-
gruum rationi est, vt si ego vi-
deo, plures sapientes posse lici-
tè facere aliquam actionem; &
ego ex mea peculiari opinione
non sim deterioris conditionis,
sed fruam libertate cæterorũ: le-
ges enim debent obligare æquè
omnes præterquã in casu ma-
nifesti erroris. Poterit ergò ali-
quis putare quòd sublata igno-
rantia humana non esset licitũ
ex. g. comedere sex vncias in iē-
taculo ieiunij, & tamẽ quia hoc
putat cum formidine, & multi
sapientes cõsideratis omnibus
rationibus quibus ipse moue-
tur, discrepant ab illo, & licitè
fa-

faciunt oppositum, potest iudicare quod sibi etiam id licet facere. Quæ ratio non militat quando res est mere dubia, ut patet; sed totum hoc discriminē inter *dubium*, & inter *utrinque probabile* est in ordine ad existimandum quòd liceat agere; nō in ordine ad potestatem eligēdi speculatiuè vtramlibet partē, ut constat ex dictis.

117 Neque ex his efficitur neminem discredere culpabiliter ut potè quī tunc solum discredat quando probabilius apparet obiectum articulo fidei contrarium, atque a deo quando is nō potest credere: facilis enim responsio est, posse tūc ipsum & teneri suspendere assensum, & imperare sibi diligentius examē motiuorum, quod si
faciat

faciat occurrēt motiua sufficiē-
tia ad credendū. Rursus quan-
do actu credit, liberè, & lauda-
biliter credit ex duplici capite:
primò, quia cum obiectum nō
sit euidens, liberum fuisset sus-
pendere assensum, Secundò,
quia potuisset etiam tunc non
quidem discredere neque cre-
dere cum dubitatione formali,
sed cum formidine radicali,
quæ pariter dubitatio excludi-
tur per fidem diuinam.

¶ Pro cuius rei explica-
tione aduertendum est, licet sit
verū id quod supra ostēdimus,
quicumque credit aliquid su-
per omnia, credere inseparabili-
tatem motiui ab obiecto credi-
to, non tamen quicumque cre-
dit hanc inseparabilitatem, cre-
dere illam super omnia. Hæc
enim

enim ipsa inseparabilitas potest
 credi vel firmiter, vel minùs fir-
 miter: firmissimè quidem credi-
 tur quando assensus est huius-
 modi vt determinet intellectū
 ad non formidādum de hac ip-
 sa inseparabilitate si conside-
 retur reflexè, & explicitè tan-
 quam obiectum peculiare; ne-
 que de inseparabilitate insepa-
 rabilitatis, & sic in infinitum;
 sed remanendū adeò quietus,
 & imperturbabilis sicuti si ha-
 beret actum scientificū, & eui-
 dentem.

119 Credere igitur aliquid
 super omnia, est ita credere in
 separabilitatem rei creditæ ab
 obiecto motiuo, vt per eum ac-
 tum intellectus determinetur
 ad quietem, & ad satietatem
 circa illud obiectum, sine impe-

tu

tu appetitus innati ad ulterio-
rem indaginem, adeoque de-
terminetur ad credendam ean-
dem inseparabilitatem facta
quacumque reflexione & nun-
quam possit dicere: *fortasse ita
non est*; quocirca *credere super
omnia* explicatur quidem tan-
quam radix in ordine ad as-
sensum diuersi obiecti ab eo,
cui assentimur quando non
credimus super omnia, sed re
ipsa non constituitur formaliter
per talem assensum, sed per pe-
culiarem modum tendendi, ad
quem modum consequitur de-
inde determinatio in ordine
ad predictos assensus.

120 Hic modus tendendi
firmissimus, circa obiecta
evidentia, est necessarius intel-
lectui; circa obiecta vero, in
quibus

quibus patet separabilitas motiui (aut secundū indiuiduū, aut secundū speciem considerati) à re credita, est impossibilis etiā per imperium voluntatis. Quis enim possit credere super omnia *Franciscum esse in foro, quoniam id dixit Petrus plerumque verax, sed quandoque mendax?* Item quis possit credere super omnia *materiam carere propria existētia propter rationes, quibus alia æquales inuēta sunt aliquādo fallaces?* At quando obiectū est tale, vt ex terminis sit credibile quod eius motiuum neque secundum indiuiduum, neque secundum speciem sit separabile à veritate obiecti, sed hoc ipsum non apparet euidenter, tunc remanet liberum voluntati vel credere id super omnia
vel

vel

De Fide, Spe, &c. Cap. VI. 163
vel credere assensu infirmo, &
compossibili ex suo modo ten-
dendi cum actuali formidine
oppositi: quæ compossibilitas
in eo sita est; vt intellectus in
instanti sequenti non reuocan-
do assensum præteritum, sed
eum confirmando possit simul
de opposito formidare, & dice-
re fortasse non ita est.

121 Non solum, ergò vo-
luntas habet imperium in in-
tellectum in ordine ad suspen-
sionem, vel exercitium actus,
sed in ordine ad actum firmio-
rem, vel infirmiore respectu
illius obiecti quodhïc & nunc
apparet probabilius. Nam hoc
totum dominium est bonum,
ipsi intellectui, & non exponit
illum per se errori. Ideò S. Th.
2.2. q. 2. art. 9. ad 2. ait opinio-
nem

nem esse assensum debilem, & ideo non procedere ex perfecta voluntate & habere parū meriti. Sed quoniam nullum ^{aliud} obiectum obscurū est tale, vt præscindēdo ab errore aliquo præcedenti appareat inseparabile, à suo motiuo; ideò de solo obiecto fidei potest hoc intellectus credere per imperium voluntatis nisi præcesserit in eo aliquis error. Et quoniam nullus error est evidens ac necessarius, alioquin natura nos deciperet, neq. haberemus vllum discerniculum veritatis, & falsitatis, ideo si fecerimus omnē diligentiam præcedentem atq; adeo non inciderimus liberè in errorem, nunquam erimus in tali statu, vt vel debeamus, vel possimus credere aliquid super omnia

omnia nisi verum articulum fidei.

122 Potest tamen ex errore voluntario, aliquando culpabili, aliquando etiam inculpabili cōtingere vt aliquid appareat nobis credibile super omnia quamuis reuera nō sit, atq; adeo quòd possimus super omnia credere aliquid distinctum ab articulis fidei; Qui modus credendi circa talia obiecta sēper continet errorem vel formalem, vel radicalem: disponit enim ad credendum quod non possit aliter se habere id, quod re ipsa potest aliter se habere. Nam vt supra ostendimus nulla apparentia, qua posita obiectum non possit aliter se habere, est obscura, nisi locutio Dei ob peculiarem rationē.

Actus

123 Actus imperans fidē
debet esse bonus & superna-
turalis; alioquin non omnis a-
ctus fidei esset meritorius. Item
debet esse plenē deliberatus præ-
sertim in ordine ad primam ac-
quisitionem fidei. Nam vt nos
indicauius & vt docet S. Th.
22. q. 2. art. 2. in corp. & ad 2.
*credere in Deum est intellectum
adherere primæ veritati tanquā
fini.* Ex quo colligit S. Thom.
id pertinere ad motionem vo-
luntatis quoniā voluntatis est
intendere finem. At intende-
re, & præscribere sibi finem nō
est nisi voluntatis deliberatæ,
& sufficientis ad contrahendā
obligationem.

124 Neque etiam sufficit
voluntas semideliberata ad a-
ctum fidei, qui disponat ad iu-
stifica.

stificationem. Nam hæc dispositio se haberet per modum meriti congrui. Omne autem meritum, quippè includēs vel charitatem, vel spem vel fidem, videtur esse aliquod obsequium per modum donationis, per quam consecramus Deo tanquam supremo fini aliquam nostram potentiam. At voluntas semideliberata nō facit donationem validam, nec reddit in existimatione prudentum illam potentiam permanentem conuersam in Deum.

125 Imò nullum actum supernaturalem putamus posse esse semideliberatum. Probat id primò à posteriori, quoniam talis actus neque mereretur solum præmium naturale, neque præmium aliquod supernaturale;

rale; & tamen esset liber, ac bonus; ac proinde meritorius. Nō mereretur quidem solum præmium naturale, quia nullum est præmium naturale quod nō possit deberi alicui merito naturalis; sed omnis actus supernaturalis est sine proportione melior, & dignior quolibet merito naturalis; ergō meretur aliquod maius omni præmio naturali. Probatur etiam secunda pars. Non enim potest aliquis actus bonus plus mereri quàm demeretur actus malus oppositus. Eadem quippè dignitas Dei & vilitas creaturæ, quæ auget demeritū actus mali, minuit meritum actus boni: ex qua ratione probant Theologi nullum actum bonum posse condignè mereri remissionē peccati mortalis.

talis.

talis. Sed nullus actus malus semideliberatus meretur iacturam alicuius doni supernaturalis alioquin debiti (hanc enim meretur tantum peccatum mortale, quod non est nisi plene deliberatum:) ergo nullus actus indeliberatus bonus meretur aliquid supernaturale indebitum.

126 Potest quidem per accidens peccatum veniale mereri iacturam visionis beatificae non simpliciter, sed pro aliqua mora, donec peccans luat penam in Purgatorio. Sed actus bonus supernaturalis semideliberatus meretur praemium supernaturale per se & perpetuum; omnia enim dona Dei supernaturalia sunt essentialiter vel perpetua, vel ad aliud bonum supernaturale perpetuum ordinata.

H

N e

127 Neque dicas, posse irrogari in p̄nam peccati venialis subtractionem alicuius supernaturalis auxiliij, quod Deus alioquin dedisset. Nam p̄na propriè nō est nisi priuatio boni alioquin debiti; atque adeò semper depauperat punitum aliquo gradu f̄licitatis quem ille vel actu, vel iure possidebat. In ordine verò ad bona indebita quodcunque leue crimen potest esse motiuū retardans à quacunq. ingenti donatione imo cōgruētius retardās à donatione magna, quàm à parua; & sic peccatum veniale maiorem habet congruentiam ad retardandum Deum ne cōcedat alicui ingentem gratiam quam ne tribuat illi tenuissimum bonum. Cum tamen è

con-

ir-
ia-
fu-
eus
ena
bo-
leò
m-
em
de-
na-
cri-
tar-
na-
dās
mā
iale
iam
cō-
iam
issi-
n ē
t-

contrario si vtrumq. ex his bonis possideretur re vel iure; facilius quis per peccatum mereretur iacturam boni minoris, quam maioris. Itā S. Th. q. 5. de pæna peccati originalis articulo primo ad tertium dicit *esse mitissimā omnium pænarum solam carentiam visionis diuinæ essentia, in quantum visio diuinæ essentia, est quoddam bonum omnino supernaturale.*

128 Ratio autem nostræ conclusionis à priori est, quoniam semideliberatio actus nō consistit in defectu libertatis moralis; nam & damnati deliberatè peccant sine libertate morali ad non peccandum, & beati deliberatè faciunt omnes actus bonos, ad quorū aliquos habent necessitatem physicam.

ad alios moralem. Semideliberatio igitur in eo sita est, ut operans habeat cognitionem honestatis, & inhonestatis ad eo cōfusam & obscuram sicut est cognitio semidormientis cum qua cognitione, non potest facere actum stabilem, neque in ordine ad bonum, neque in ordine ad malum; & ideo non potest facere actum per quem reddatur simpliciter, vel bonus, vel malus. Malus autē quis redditur per omne peccatum mortale, bonus autem per omnem actū supernaturalem liberum ut potè qui ex natura sua est actus bonus filij Dei, cui debetur incrementum amicitiae diuinæ; ac propterea reddit operantem meliorem, & magis aptum ad suum finem.

Possunt

129 Possunt ergò quidem dari actus supernaturales omnino indeliberati, vt pote qui non profunt in genere meriti, sed in genere dispositionis & inclinationis quam Deus nobis infundit in ordine ad actus liberos meritorios. At nullum actum liberum supernaturalem congruens fuit exerceri posse sine plena deliberatione. Imo verò cēsemus nullum esse actū liberum qui non sit plenè deliberatus in ordine ad aliquod prædicatum obiecti. Omnis enim cognitio quæ repræsentat vnum confusè, repræsentat aliquid aliud clarè. Potest ergò actus peccaminosus esse semideliberatus eo quod repræsētur tantum *inhonestas vt sic* & non *inhonestas grauis*, cui de-

beatatur inimicitia Dei. Sed actus bonus supernaturalis non potest esse semideliberatus: vel enim repræsentatur illa honestas, quæ est obiectum formale huius, vel illius virtutis supernaturalis, & ille actus erit plenè deliberatus si accedat cognitio bonitatis oppositæ; si verò hæc non accedat erit planè indeliberatus, & tãquam motus primò primus (deliberare enim est quasi librare rationes pro vtraque parte) vel non repræsentatur illa honestas; & ex defectu obiecti formalis deficiet supernaturalitas in actu.

130 Volitio honesta imperans verum actum fidei est supernaturalis ex obiecto formali. Imperat enim illum ex hoc motiuo, nimirum, quia datur
iudi-

judicium evidens de honestate
assensus obscuri super omnia.
Hoc verò iudicium in nullo ca-
su potest dari naturaliter vt su-
pra ostendimus. Ideò ad eli-
ciendam hanc volitionem in-
funditur peculiaris habitus, qui
vocatur *piæ affectionis*, & habet
pro obiecto constituere sibi ve-
racitatem diuinā pro mensura
in assensibus liberis. Quoniam
verò vt prædiximus, quælibet
volitio honesta prærequirit iu-
dicium evidens de honestate
sui obiecti; ideò ante hūc actū
piæ affectionis requiritur præ-
dictum iudicium evidens cre-
dibilitatis supernaturale adeò-
que pendens à peculiari habitu
supernaturali.

131 Non tamen hoc iudi-
cium semper repræsentat obli-

H 4 ga-

gationem credēdi quoad exercitium. Sæpè enim elicimus actus fidei dum possemus licitè suspendere assensum, vel etiam credere nō super omnia dūmodo sine actuali formidine; sicut plerumq. contingit dum legimus historias diuinæ scripturæ:

Semper tamen repræsen-

tat honestatem ipsius

assensus super

omnia

erga tale obie-

ctum.

